Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Jaciment de ca n'Oriol

Rubí

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Parc de ca n'Oriol. 08191-RUBÍ
Emplaçament	A mitja vessant d'un turó suau

Coordenades:

Latitud:	41.493
Longitud:	2.04059
UTM Est (X):	419916
UTM Nord (Y):	4593931

Classificació

Número de fitxa	08184-34
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Antic Romà
Segle	I aC - III
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Les estructures que es troben a l'aire lliure pateixen una forta degradació per l'acció antròpica. Per la seva pròpia natura de patrimoni que es troba sota terra presenta un alt grau de fragilitat davant els projectes urbanístics, així com un alt grau d'incertesa en la valoració de les restes abans de ser exhumades, ja que la seva configuració pot variar molt en molt poc espai.
Protecció	Inexistent
Observacions protecció:	Inventari del Patrimoni Arqueològic
Número inventari	IPAC-CA Rubí 2
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic
Titularitat	Privada
Titular:	Ajuntament de Rubí, Pça. Pere Aguilera, 1, 08191-RUBÍ i altres

Fitxes associades:
Ca n'Oriol

Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dv., 13/10/2000 - 02:00

Descripció

Del jaciment resten diversos vestigis en forma d'objectes i restes in situ, que apareixen entre el bosc i la zona urbanitzada de Rubí. Destaca al bosc de ca n'Oriol una fonamentació de planta rectangular que amida 7'90 x 4 m disposada en sentit E-O. El gruix dels murs és de 60 cm i està construïda amb còdols, tegulae i fragments de picadís (MORO, 1990). El jaciment compren una gran àrea amb diferents focus d'aflorament de restes arqueològiques. De tota manera, la concentració més important de restes està a l'espai comprès entre el bosc i el camí de can Sant Joan (CARTA ARQUEOLÒGICA, 1999) Ha aparegut terra sigillata, ceràmica comuna i una nansa de llàntia (VILALTA, 1986c). També han aparegut diverses inscripcions romanes que es relacionen tot seguit (la numeració és la mateixa de la fitxa 103. INSCRIPCIONS ROMANES: 1. Inscripció procedent de ca n'Oriol conservada al, Museu de Rubí. Part superior d'un altar fet en gres de can Fatjó. Trencada en dos fragments que lliguen. La cornisa, en ressalt, ha estat destruïda. L'altar és opistògraf i té una perforació a la part inferior, resta d'una utilització. El seu contingut és: "Al Deu B(...) han complert el seu vot de bon grat i en justícia, Charis i Irineu". La divinitat sembla ser Bel (Mercuri), relacionable a divinitats prerromanes i en relació amb activitats comercials. També cal tenir en compte que Irineu és nom grec de condició servil, similar al cas de Charis, conegut a Tarragona (FABRE, MAYER, RODÀ, 1982). / 6. Text, opistògraf es gravat en sentit invers, reconeixent-se només "Iulius". Cal pensar en un text votiu (FABRE, MAYER, RODÀ, 1982). / 7. Inscripció procedent de ca n'Oriol, conservada al Museu Arqueològic de Barcelona (núm. Inv. 2.568), en un monument funerari reconstruït. La traducció de la làpida és com segueix "Luci Porci Nepos jau aquí, (mort) a l'edat de 27 anys. Porcia Serana, filla de Luci, la seva mare (ha fet aquest monument)". El difunt no estava inscrit a cap tribu. El fet que el fill porti el nom de la mare fa pensar que el pare va morir abans de nàixer el fill. Pel que fa a la dedicant presenta paral·lels a Aeso. Pel tipus de formulari i l'escriptura sembla poder-se datar al segle I dC i a l'indicar els anys del difunt, sembla probable que sigui de la primera meitat (FABRE, MAYER, RODÀ, 1982). També ha aparegut una moneda de Constantí (s. IV) (JÀRREGA, 1988). D'altra banda, el senyor Casimir Tort recollí a finals de 1960 en el camí entre ca n'Oriol i can Sant Joan un rellotge de sol romà que havia estat emprat per a reomplir un sot del camí. Es tracta d'un fragment fet en pedra de gres clar, amb línies incises (MARGENAT, MORO, 1981). Els darrers anys s'han realitzat diverses intervencions arqueològiques de caràcter preventiu (excavacions, seguiments i control d'obres) així com sondejos i prospeccions, tots ells han permès continuar recuperant aquest jaciment romà. De totes les restes localitzades cal esmentar, però, que a l'abril de 2003 es va fer una troballa molt destacable, que és l'aparició d'un bust del deu Dionís fet amb marbre panhelènic. Es tracta d'una figura en moviment de proporcions inferiors a les mides naturals, i que probablement formaria part d'un conjunt escultòric més extens.

Història

La primera inscripció és funerària dedicada per Porcia Serana al seu fill Lucius Porcius Nepos, mort als 27 anys. La filiació materna vindria donada perquè el pare hauria mor abans de nàixer el fill. En el cas de la segona inscripció es tracta de dos esclaus que, en compliment d'un vot, dediquen a un deu B(..). (tal vegada BEL, relacionat amb el comerç. Podria ser interessant relacionar aquests esclaus amb els jaciments vitivinícoles de can Tintorer (El Papiol) i can Pedrerol (Castellbisbal).

Bibliografia
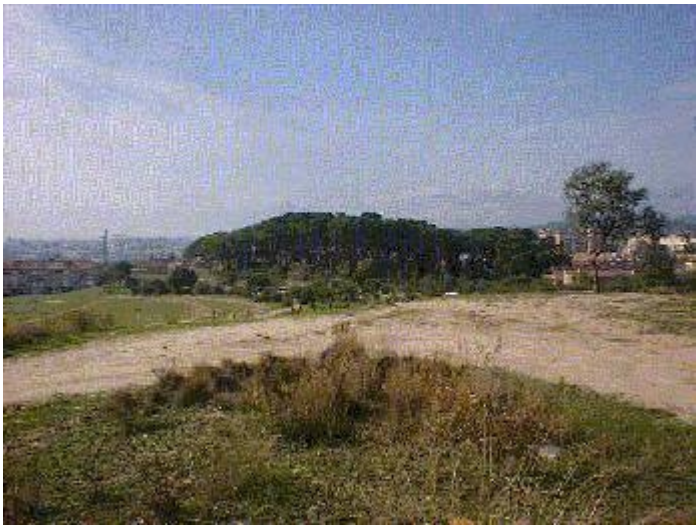
BENCOMO et alii (1986) BENCOMO, C.; BELTRAN, J.L.; GARCIA, C.; IBAÑEZ, D.; JORBA, A.; LÓPEZ, F.; MOLINERO, C.; OLLE, J.; PRIETO, A.; PUIG, R.M.; RUFE, M.A.; SANTIRSO, M.; YSAS, P. Aproximació a la Història de Rubí. Rubí, Ajuntament de Rubí. CARTA ARQUEOLÒGICA (1999) Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica. Rubí (Vallès Occidental), Barcelona, Generalitat de Catalunya FABRE, G.; MAYER, M.; RODÀ, C. (1982) "Epigrafia romana de Rubí i els seus encontorns", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 5, pp. 81-104, Rubí, Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. JÀRREGA I DOMÍNGUEZ, Ramon (1988) "El poblament tardo-romà a la zona de Rubí". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 28, p. 375-399. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. MARGENAT, Francesc; MORO, Antonio (1981) "Donació d'un rellotge de sol romà" Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 2, pp. 13-19, Rubí, Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1986b) "Noticiari". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 20, p. 111-117. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.